

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, și de către avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Railean Gheorghii xxxxx

Termenul de examinare:

Prima instanță: 06.07.2018 – 10.12.2018

Instanța de apel: 11.01.2019 – 26.03.2019

Instanța de recurs: 30.05.2019 – 24.12.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 10 decembrie 2018, ***pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală***, Railean Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Railean Gheorghii a fost suspendată condiționat, cu stabilirea unui termen de probațiune de 02 ani.

A fost dispusă încasarea de la Railean Gheorghii în beneficiul statului a sumei de 4 728 lei, cu titlu de cheltuieli legate de efectuarea expertizelor medico-legale și auto-tehnice pe dosar.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că: la 31 ianuarie 2018, în jurul orei 21:40, deținând permisul de conducere nr. xxxxx cu categoriile admise „B, C”, eliberat la 28 octombrie 2008, conducând automobilul de model "Hyundai Matrix", cu nr. de înmatriculare xxxxx, deplasându-se pe traseul R-34, la km 73 + 208 m., în preajma sat. Toceni, r-ul Cantemir, inculpatul Railean Gheorghii nu a ținut cont de vizibilitatea redusă din cauza nopții, nu a adaptat viteza deplasării pentru a opri autoturismul în cazul apariției în limita vizibilității a unor obstacole, încălcând prevederile pct. 45 al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită,

ținând permanent seama de situația rutieră” și „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, a tamponat din urmă remorca unui motocultor, care avea în spate 2 catadioptri de culoare roșie în formă triunghiulară și care se deplasa în aceeași direcție, condus de Mocanu Mihail, locuitor al xxxxx, cauzându-i lui Mocanu Mihail leziuni corporale sub forma de excoriații pe fesa dreapta, în regiunea parietală pe stângă a genunchiului stâng, echimoză în 1/3 inferioară a coapsei drepte suprafața anterioară, tumefiere și echimoză a articulației talo-crurale pe stânga cu limitarea mișcărilor active în articulație, ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată, iar pasagerului motocultorului Handuca Vasile, locuitor al xxxxx, traumă contuză toraco-abdominală, fractura coastelor X, XI, XII pe stânga, pneumotorax sufocat pe stânga, fractura bazinului (sindismozei pubiane și sacro-iliace pe stânga cu deplasare), excoriații multiple a feței și toracelui, șoc traumatic gr. I-II, care după caracterul lor se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința inculpatului.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că:

- la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală și nu s-a acordat eficiență prevederilor art. 77-78 Cod penal, considerând că este necesar de a aplica în privința lui Railean Gheorghii art. 78 alin. (1), (2) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei sub limita minimală prevăzută de art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal, calculat în corespundere cu cerințele art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu înlăturarea pedepsei complimentare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport;

- părțile vătămate în cadrul ședinței de judecată au pledat pentru aplicarea lui Railean Gheorghii a unei pedepse sub limita minimă, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport;

- prima instanță a încasat cheltuielile de judecată la suma de 4 728 lei așa cum, inculpatul nu a solicitat efectuarea unor expertize, ordonatorul expertizelor judiciare la care a făcut trimitere instanța de judecată a fost organul de urmărire penală, iar contrar prevederilor legislației în vigoare, aceste cheltuieli s-a hotărât de a fi încasate de la inculpat;

- au fost încălcate prevederile art. 63 Cod de procedură penală așa cum, ordonanța de punere sub învinuire a lui Railean Gheorghii emisă la 14 mai 2018 și adusă la cunoștință la data de 23 mai 2018, este lovită de nulitate

absolută datorită faptului că este contrară art. 63, art. 230, art. 287 Cod de procedură penală. În rezultatul accidentului rutier ce a avut loc în data de 31.01.2018 pe traseul R-34, km 73+208 m, în preajma sat. Toceni, r-ul Cantemir, de către ofițerul de urmărire penală a IP Cantemir - comisar Movilean Valeriu, în privința lui Railean Gheorghii a fost începută urmărirea penală în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal. Ordonanța de atragere în calitate de învinuit a lui Railean Gheorghii a fost emisă la 14 mai 2018 și adusă la cunoștință la data de 23 mai 2018. Potrivit jurisprudenței CEDO, calitatea de bănuț o are nu doar persoana care a fost recunoscută oficial dar și persoana în privința căreia se întreprind anumite măsuri procesuale ce denotă o bănuțială din partea organului de urmărire penală despre implicarea ei în comiterea infracțiunii, cum ar fi pornirea urmăririi penale împotriva unei persoane concrete (*hotărârea Eskle vs Germania*). Această eroare de drept procesual, exclude tragerea la răspundere penală a lui Railean Gheorghii, în cazul când lui Railean Gheorghii nu i-a fost înaintată învinuirea în modul stabilit, fapt ce determină pronunțarea unei sentințe de încetare conform art. 391 alin. (1) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 martie 2019 a fost admis apelul declarat de avocatul Cevdari Vladimir în interesele lui Railean Gheorghii, casată sentința în partea încasării de la Railean Gheorghii a cheltuielilor de judecată legate cu efectuarea expertizelor și pronunțată în această parte o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost respinsă cererea procurorului privind încasarea de la Railean Gheorghii a cheltuielilor de judecată legate cu efectuarea expertizelor judiciare.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, și corect a încadrat acțiunile inculpatului Railean Gheorghii ca constituind o faptă penală prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, împrejurări constatate din totalitatea de probe administrate, care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu prin coroborare, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, funcția acuzării fiind pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărârea *Capean vs. Belgia* din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

La depunerea apelului a fost invocat că ar fi fost încălcate prevederile

art. 63 Cod de procedură penală, însă acest argument nu a fost reținut ca întemeiat de către instanța de apel.

Potrivit ordonanței de începere urmăririi penale din 08 februarie 2018 de către organul de urmărire penală a fost pornită urmărirea penală conform prevederilor art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal (f.d.1), iar la acest capitol instanța de apel a constatat că din conținutul ordonanței respective rezultă clar că urmărirea penală a fost pornită *pe faptul* încălcării regulilor de securitate a circulației, iar alegațiile apărării că în partea constatatoare a ordonanței este indicat că urmărirea penală a fost pornită în privința inculpatului personal, sunt pur declarative, or, în partea constatatoare a ordonanței sunt descrise acțiunile ce au dus la înregistrarea și pornirea urmăririi penale, deoarece nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală. Adică nu i-a fost atribuit statutul de bănuț așa cum s-a invocat în apelul depus.

Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț în sensul art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală este considerată acea ordonanță, în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la momentul pornirii urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o fapta deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, în speța această ordonanță este cea din 14 februarie 2018 (f.d.71), iar învinuirea lui Railean Gheorghii i-a fost înaintată la data de 14 mai 2018 (f.d.87), ordonanța la care a făcut trimitere și apărarea, însă eronat avocatul și inculpatul consideră că a fost încălcat termenul de ținere a lui Railean Gheorghii în calitate de bănuț. Din ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț a lui Railean Gheorghii și cea de recunoaștere în calitate de învinuit, rezultă respectarea acestui termen. Astfel, de către organul de urmărire penală au fost respectate prevederile Codului de procedură penală, de aceea argumentele apărătorului invocate în numele inculpatului precum că, a fost ținut în calitate de bănuț mai mult de trei luni, au fost respinse de instanța de apel, ca neîntemeiate.

Cu referire la argumentele apelului precum că la caz nu s-a acordat eficiență prevederilor art. 61, art. 70, art. 75-76, art. 78 Cod penal și celor din art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel nu le-a reținut ca întemeiate și a menționat că la judecarea cauzei prima instanță corect a examinat și acceptat cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerând că din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, iar la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Railean Gheorghii, prima instanță nu a admis abateri de la criteriile de individualizare a pedepsei, fiind respectate prevederile art. 61 Cod penal.

Instanța de apel a menționat de asemenea, că stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 3 ani și dispunând suspendarea condiționată a executării acesteia în conformitate cu art. 90 Cod penal pentru

un termen de probațiune de 2 ani, prima instanță a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei stabilite de art. 75 alin. (1) Cod penal, care stipulează că instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele atenuante și agravante, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță întemeiat a concluzionat că în speță se impune este stabilirea pedepsei închisorii în privința inculpatului dar și necesitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, dat fiind faptul că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea de societate, ținând cont de căința sinceră a acestuia și atitudinea acestuia după săvârșirea infracțiunii, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă inclusiv cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 03 ani.

În așa mod, luând în considerație gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, consecințele acesteia, dar și atitudinea inculpatului, precum și coraportând prevederile art. 78-79 Cod penal circumstanțelor cauzei, instanța de apel a conchis că în speță prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal nu sunt aplicabile, deoarece potrivit sancțiunii art. 264 alin. (3), lit. a) Cod penal privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport este o pedeapsă complementară obligatorie. Nu sunt aplicabile în speță, în opinia instanței de apel, și prevederile art. 79 Cod penal, deoarece nu a fost stabilită existența circumstanțelor atenuante excepționale, concluzionând că pedeapsa aplicată de prima instanță este proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și va fi suficientă pentru restabilirea echității sociale, perturbate prin infracțiune și va contribui la realizarea scopului de corectare a inculpatului, de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de către alte persoane.

Cu referire la soluția primei instanțe cu privire la încasarea de la Railean Gheorghii în beneficiul statului a sumei de 4728 lei, cu titlu de cheltuieli legate de efectuarea expertizelor medico-legale și auto-tehnice în cauză, instanța de apel a conchis asupra necesității admiterii apelului și dispunerii trecerii respectivelor cheltuieli în contul statului așa cum în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpatului, aceste cheltuieli fiind suportate în cadrul instrumentării cauzei penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului, chestiuni clar reglementate prin art. 2 Legii nr. 68 din 14 iunie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar și art. 142-144 Cod de procedură penală, în această parte concluzionând asupra necesității de a casa parțial sentința în partea încasării de la Railean Gheorghii a cheltuielilor de judecată legate cu efectuarea expertizelor cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a cererii procurorului.

5. Decizia motivată a instanței de apel, pronunțată la **25 aprilie 2019**, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscriptie Cahul, Calendari Dumitru, la **03 mai 2019**, prin care, invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței;

- avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului, la **27 mai 2019**, prin care, invocând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu excluderea pedepsei complimentare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

5.1. În motivarea recursului procurorul a menționat că:

- decizia în partea soluției privind cheltuielile judiciare este neîntemeiată, ilegală, și pasibilă casării, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- au fost încălcate prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală;

- în primul rând, cheltuieli legate cu efectuarea expertizelor judiciare sunt înfăptuite în legătură cu necesitatea escortării inculpatului reținut la organul de urmărire penală în scopul efectuării acțiunilor procesuale în cauza penală. În al doilea rând, la soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli, și doar dacă condamnatul nu este în stare, din diferite motive, invalidate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului.

- în dispozitivul deciziei lipsesc soluții privind cheltuielile judiciare, așa cum se cere potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct.14) și art. 397 pct.5) Cod de procedură penală în coroborare cu art. 229 alin. (1), ori cheltuielile judiciare sunt suportate de către inculpat sau sunt trecute în contul statului. Simpla soluția de respingere a cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare nu este o soluție procesuală, deplină și legală;

- instanța de apel nu s-a expus supra argumentului procurorului cu privire la existența practicii CtEDO, care stabilește că persoana condamnată este obligată să achite cheltuielile judiciare, cu referire la cauza *Croissant c. Germaniei*, 25.09.1992, N°13611/88, §33-37;

- instanța de apel, nu a soluționat corect chestiunea legată de cheltuielile judiciare, invocând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind necesară casarea acesteia cu dispunerea menținerii hotărârii primei instanțe deoarece apelul a fost găsit admis.

5.2. În motivarea recursului avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului Railean Gheorghii, a menționat că:

- hotărârile judecătorești sunt parțial neîntemeiate, ilegale și succesibile de casare;

- în rezultatul accidentului rutier ce a avut loc în data de 31/01/2018 pe traseul r-34, km 73+208 m, în preajma sat. Toceni, r-ul Cantemir, de către ofițerul de urmărire penală a IP Cantemir, comisar Movilean Valeriu, în privința lui Railean Gheorghii a fost începută urmărirea penală în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, iar ordonanța de atragere în calitate de învinuit a lui Railean Gheorghii a fost emisă la 14 mai 2018 și adusă la cunoștință la data de 23 mai 2018, astfel procurorul a încălcat prevederile art. 63, 230, 287 Cod de procedură penală, fără a emite ordonanțe de scoatere și de reluare a urmăririi penale nelegal i-a înaintat învinuirea lui Railean Gheorghii;

- în cazul când lui Railean Gheorghii nu i-a fost înaintată învinuirea în modul stabilit se exclude desfășurarea procesului penal, iar raportându-le la cerințele art. 251 Cod de procedură penală rezultă că toate acțiunile de urmărire penală sunt lovite de nulitate, deoarece au fost efectuate fără a fi înaintată învinuirea, fapt ce determină emiterea unei ordonanțe de încetare conform art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală;

- în aceste condiții, normele imperative ale art. 63 Cod de procedură penală nu au fost respectate fiind încălcate drepturile lui Railean Gheorghii la apărare și la un proces echitabil, garantate de art.5, 6 a Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale;

- instanța de fond la stabilirea pedepsei n-a ținut cont de cerințele art. 364¹ Cod de procedură penală, art. 61, 70, 75, 76, 78,79 Cod penal, ce s-a soldat cu aplicarea unei pedepse prea aspre;

- Railean Gheorghii a reparat binevoi prejudiciul cauzat, care conform art. 76 alin. (1) lit. e) Cod penal se consideră ca circumstanță atenuată.

6. Referințe asupra recursurilor nu a fost depuse.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul declarat de către avocatul Cevdari Valdimir în numele inculpatului urmează a fi respins iar recursul procurorului urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

7.1. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Cevdari Valdimir în numele inculpatului Railean Gheorghii.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, cercetând argumentele invocate de către avocatul inculpatului, Colegiul penal lărgit a reținut invocarea de către acesta temeiurilor de recurs

prevăzute la **art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10)** Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu excluderea pedepsei complimentare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Totodată în conținutul recursului, deși partea apărării solicită doar excluderea pedepsei complimentare, recurentul insistă asupra existenței unei erori procesuale admise la faza urmăririi penale, care, în opinia lui, impune încetarea procesului penal în privința inculpatului, și anume încălcarea termenului de trei luni de înaintare a învinuirii lui Railean Gheorghii.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele indicate, Colegiul penal lărgit consideră că argumentele și motivele invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la judecarea recursului, deoarece au constituit obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, iar decizia instanței de apel cuprinde un răspuns întemeiat la aceste argumente, soluție pe care instanța de recurs o însușește.

În acest sens Colegiul penal lărgit ține să reitereze, că instanțele ierarhic inferioare au stabilit, că urmărirea penală a fost pornită pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal (f.d. 1, vol. 1), în ordonanța de pornire a urmăririi penale nefiind indicat numele lui Railean Gheorghii, acesta ulterior la 14.02.2018 (f.d.71, vol.1) a fost recunoscut în calitate de bănuț, după care la 14.05.2018 (f.d. 87, vol. 1) i-a fost înaintată învinuirea.

Astfel, Colegiul penal a ajuns la concluzia că instanțele ierarhic inferioare corect au respins ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului Cevdari Vladimir prin care invocă încălcarea termenului de înaintare a învinuirii.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, în opinia instanței de recurs ordinar, instanțele au acordat deplină eficiență prevederilor legale și au expus argumente temeinice în vederea necesității condamnării lui Railean Gheorghii cu suspendarea executării pedepsei, criticile recurentului în acest sens fiind nefondate.

Verificând lucrările dosarului, în raport cu circumstanțele reținute de către instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei, Colegiul penal lărgit nu a stabilit careva erori de drept la soluționarea acestora de către instanțele de fond, or, inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, și-a recunoscut vinovăția, regretă de cele comise, a contribuit la descoperirea infracțiunii, iar pedeapsa aplicată fiind în acord cu principiul proporționalității și cu influența acesteia asupra corectării inculpatului în coraport cu fapta comisă și mărimea prejudiciului cauzat, astfel că atât prima instanță cât și instanța de apel și-au motivat soluțiile, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpatului Railean Gheorghii.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră argumentată pedeapsa stabilită de către instanțele de fond care este în limitele prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a), art. 90 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La caz, Colegiul penal lărgit notează că avocatul inculpatului a omis de a studia suficient dispoziția art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, care stabilește obligativitatea aplicării pedepsei complementare, iar careva motive certe ce ar justifica aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, partea apărării nu a prezentat.

Prin urmare, din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit apreciază argumentele invocate în recursul ordinar declarat de avocatul inculpatului ca nefondate, deoarece instanțele n-au comis erorile de drept invocate de recurent, impunându-se concluzia privind respingerea recursului, ca fiind inadmisibil.

7.2. Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

În speță, Colegiul penal lărgit consideră că apelul avocatului Cevdari Vladimir în numele inculpatului, în partea de ține de soluționarea chestiunii privind încasarea cheltuielilor de judecată, a fost greșit admis de către instanța de apel.

Potrivit art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit recursului declarat de procuror acesta invocă temeiul de recurs expus în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de soluția privind compensarea cheltuielilor de judecată.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus,

după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual penală, Colegiul penal lărgit consideră că în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate de legislator, interpretând și aplicând eronat prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală.

La caz, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a motivat și nu a stabilit circumstanțe concrete ce ar justifica respingerea cererii procurorului cu privire la compensarea costului cheltuielilor suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză: medico-legală nr. 201813D0020 din **09.02.2018** (f.d. 35-36, vol. 1); medico-legală nr. 201813D0021 din **09.02.2018** (f.d.39-40, vol. 1); auto-tehnică nr. 978, 979 din **28.05.2018** (f.d. 97-100, vol. 1), or, potrivit prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei este un drept discreționar al instanței. Norma juridică respectivă urmează a fi interpretată ținând cont de **modificările operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare la 09.02.2018**, prin care a fost exclus alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) al normei respective, se face din contul bugetului de stat.

Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre analizarea și soluționarea în fiecare caz concret a chestiunilor privind compensarea cheltuielilor judiciare.

Astfel, ținând cont de faptul că rapoartele de expertiză judiciară au fost efectuate după modificările operate de legiuitor la prevederile art. 143 Cod de procedură penală, instanțele de judecată pot da deplină eficiență prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, care acordă posibilitatea de a obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, or, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte o excepție, dar nu regulă, prin urmare, soluția instanței de apel de respingere a solicitării procurorului privind încasarea sumei de 4728 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare este pripită și incompletă, deoarece instanța nu a trecut aceste cheltuieli în contul bugetului de stat, prin ce a neglijat cerințele art. 385 alin. (1) pct. 14) și art. 397 pct. 5) în coroborare cu art. 229 alin. (1), Cod de procedură penală.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că în speța examinată și-a găsit confirmare temeiul invocat de procuror și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce duce la casarea acesteia, pe motiv că apelul avocatului Cevdari Vladimir în numele inculpatului, a fost greșit admis, cu menținerea sentinței.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului Railean Gheorghii xxxxx.

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, se casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 martie 2019, în cauza penală în privința lui Railean Gheorghii xxxxx și se menține sentința Judecătorei Cahul (sediul Cantemir) din 10 decembrie 2018, prin care:

Railean Gheorghii xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Railean Gheorghii în beneficiul statului a sumei de 4728 (patru mii șapte sute douăzeci și opt) lei, pentru compensarea cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor medico-legale și auto-tehnice pe dosar.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 februarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor